

Kéz a kézben

*„Kezek mozdulnak,
és indulnak és lelek
egy másik kezét.”
(Fodor Ákos: Szép, „te, milyen szép”)*

Fodor Ákos író Akupunktura című kötetében megjelent haikuja méltán lehetne a nyár gyülekezeti alkalmainak amolyan summája is. Hísz e nyári együttlétekről is – szabadon kölcsönözve a költő szavait – elmondható: kezek mozdultak, indultak, és lettek másik kezét, kezeket.

Kisgyermekeket hoztak kézenfogva szüleik Csákvárra, hogy a „típegők táborában” együtt figyeljenek Urunk szavára kicsik és nagyok. Folytatva az évek óta tartó hagyományt, fasori és Deák téri hittanosok ismerkedtek egymással és bibliai történetekkel a csákvári hittantáborban. Ifjúságunk egy héten át a hűség és elköteleződés kézzelfogható jeleire figyelt egy-egy történelmi példakép életében, Luthertől Bonhoefferen át Keken Andrásig. A nagykőrösi családok táborban a helyi református- és zsinagógai közösség nyújtott felénk baráti kezét, hogy – Arany János máig élő öröksége mellett – testvéreink megőrzött értékeit is megismerhessük. A Lutheránia szokásos nyári révfülöpi kórustáborában a Karnagy kezére figyeltek a szemek. A diósjenői nomád táborban a métázás és tűzrakás mellett, ott volt az imára kulcsolt kezek mozdulata is. Határokon átívelő barátságok szövődtek az eberni és budapesti fiatalok augusztusi találkozóján, ahol együtt pörgettük a szokatlan alakú asztalifoci bábuit a Csodák Palotájában, passzoltuk a labdát a révfülöpi strandon, s ragadtuk meg az evezőt a tapolcai Tavasbarlangban.

Egyének, generációk, vallásfelekezetek, népek és kultúrák közt jöttek létre újabb és újabb találkozások, érintések, kézfogások. Szép volt!

A most kezdődő új időszakban sem szeretnénk elengedni egymás kezét. Erre indít minket az evangélikus éves munkaprogram mottója is: „Kéz a kézben”. E cím azonban nem pusztán az emberi közösségekre, s velünk lévő, segítséget kérő vagy éppen barátságot kínáló társak felénk kinyújtott kezére utalhat. Eszünkbe juttatja ugyanis a zsolttáros vallomását is: „Én mindig veled leszek, mert te fogod jobb kezemet.” (Zsolt.73,23)

A „hű, atyai kéz” – ahogy Bonhoeffer írja megrendítően szép versében – ma is mozdul, indul felénk, hogy ránk leljen, elérjen, megérintse lelkünket és hogy megragadjon. Ezekre a kezekre ismerhetünk rá Krisztus átszegezett, áldó kezeiben is. Igen, ugyanaz adhat biztonságot és örömet ma, nekünk,

ami az évezredekkel ezelőtt élt zsoltárosnak is kapaszkodót jelentett: Hogy tartozunk valakihez. Valakihez, aki felénk, utánunk nyúl, hogy érintése nyomán valami új születhesen életünkben.

Megrázó ez a zsoltár. Érdeemes végigolvasni. A szerző leírja, mennyi külső-belső kísértés veszi körül. Mennyi indulat feszül benne. Harag és féltékenység, irigység és dac.

Ő maga már ezerszer elengedte volna azt a kezét, az Isten kezét. S egyszer csak rádöbben: de hát Isten nem enged el...

Ő fogja mindig, mindenhol a kezemet. Nem tehetem hát, hogy ne mozduljak én is felé. Hogy ne adjak neki hálát. Hogy ne örüljek annak, hogy az övé lehetek. Hogy vele járhatok – kéz a kézben.

■ CSELOVSZKY FERENC

APRÓSÁGOK

Néhány szó a gyülekezet pénzügeiről

Amikor vasárnap belépünk a templomba, természetesnek vesszük, hogy meleg van, tisztaság fogad, megszólal az orgona, működik a hangosítás, jut idő és energia táborokra, gyülekezeti hétvégére, és van, aki a hét közben elintézi a szükséges ügyeket. Mindez azonban nem magától értetődő: láthatatlan munka és felelős gazdálkodás áll mögötte – és közösségünk tagjainak nagylelkű támogatása. Ezekről szeretnénk az elkövetkező körlevelekben egy kicsit részletesebben beszámolni.

Honnan van bevétele a gyülekezetnek?

Evangélikus gyülekezeteink nem kapnak automatikus, alanyi jogon járó támogatást sem az országos egyháztól, sem az államtól. Ami mégis érkezik ezeken a csatornákon, az pályázatokhoz és projektekhez kötött, eseti jellegű forrás. Ez fontos és jó lehetőség, de a mindennapi működés költségeit alapvetően a saját bevételeinkből kell állnunk. Ebből fizetjük a béreket és járulékokat, ebből szervezünk programokat, támogatunk testvérgyülekezeti alkalmakat, és ebből térítjük a közüzemi díjakat, karbantartást és az ingatlanfenntartást. Jelentős tétel a Kisdéak Evangélikus Óvoda normatívája, amely átfut a fenntartó gyülekezet költségvetésén, de teljes egészében továbbutalásra kerül az óvodának.

Miért nagy tétel a rezszi?

Közületként nem vagyunk jogosultak a lakossági rezsicsökkentett árakra és a templom fűtéséhez a gázt piaci alapon szerezzük be, a szemétszállításért és a vízért is a lakossági ár többszörösét fizetjük.

Miért bonyolult a felújítás?

Templomunk és a parókia műemléki védettségű épület. Ez érték, amit őrzünk, ugyanakkor szigorúbb feltételeknek és engedélyezési rendnek kell megfelelni még kisebb munkáknál is. A belvárosi környezet behajtási és parkolási nehézségei sok vállalkozót visszatartanak már a felméréstől is, így egy egyszerűnek tűnő feladat is elhúzódhat. Ezzel szemben egy vidéki gyülekezet könnyebben szigetel, telepít

napelemet, ami nálunk elképzelhetetlen, ezért minden apró beavatkozás is sokkal összetettebb, költségesebb és lényegesen több szervezést igényel.

Mit jelent az adózás a lelkészi béreknél?

Gyülekezetünknek is meg kell felelnie mind az egyházi, mind a ránk vonatkozó világi szabályozásoknak. Ennek egyik sarkalatos pontja, hogy ha a lelkészeknek fizetett munkabért a gyülekezeti tagok (már korábban adózott) adományai fedezik, akkor mentes a személyi jövedelemadó alól és ekkor csak az egyházi nyugdíjjárulékot kell megfizetni a bérük után.

A legbiztosabb anyagi bázis: a gyülekezeti tagok

Bevételeink meghatározó pillére a gyülekezeti tagok felelős áldozatvállalása. Ezek a támogatások több formában érkeznek: adományként, perselypénzként, egyház-

fenntartói járulékként vagy céladományként egy-egy konkrét gyűjtésre.

Az összeg évről évre nő, mégis hosszabb távon nem tartja az infláció ütemét. Ez azt jelenti, hogy reálértéken kevesebből kell gazdálkodnunk – miközben a bérek, a rezsi, a szolgáltatások és az anyagköltségek emelkednek. Minden rendszeres, kiszámítható támogatás aranyat ér, mert tervezhetővé teszi a működésünket – legyen szó elektronikus perselyről, havi vagy negyedéves rendszeres átutalásról. Ezen felül jól láthatóan egy-egy gyűjtés is széles támogatói kört tud megszólítani.

Szeretnénk a következő körlevelekben rendszeresen, közérthetően beszámolni a gazdálkodásunkról, ehhez minden visszajelzést örömmel fogadunk.

Az egyházköztség elnöksége

BESZÉLGETÉS

Egyszerre ugyanazt kezdtük mondani a gyerekeknek!

Régi hagyomány, hogy a szolgálatba frissen bekapcsolódó munkatársakat igyekszünk minél hamarabb bemutatni gyülekezetünk szélesebb közösségében is. A munkaév elején megjelenő hírlevél hasábjai kiváló alkalmat kínálnak erre. Miután Homoki Andrea óvónőnk családi körülményei megváltozása okán elhagyta a Kisdéák Óvoda kötelékét, szeptember eleje óta Némethné Oros Erika erősíti a “mókus-csoport” nevelő gárdáját. Szeretettel és a hosszú éveken keresztül itt végzett munkáját megköszönve búcsúztunk Andi óvó nénitől, egyben hálásak vagyunk a személyes szálakon keresztül induló új lehetőségekért és munkatársért.

Kedves Erika! Kérlek mesélj kicsit a személyes háttéréről és hogy milyen utak vezettek ide hozzánk, a Deák térre?

Nem budapesti lány vagyok. Szolnok megyében születtem, sokáig ott is éltünk, ott mentem férjhez. Ahhoz a generációhoz

tartozom, akinek sok változást kellett megtapasztalnia és ahhoz alkalmazkodnia a felnőtt évei során. A 2000-es évek elején helyben nehezen láttuk a kibontakozás lehetőségét és kicsit talán kalandvágyból, az anyagi háttér megteremtése miatt is Budapestre jöttünk munkát vállalni. Határozott szándékunk azonban az volt, hogy amint lehet visszamegyünk majd vidékre. Ez tulajdonképpen így is történt; kisfiam már Kisújszálláson született. A Jóistennek azonban úgy tűnik más szándékai voltak, mert visszavezetett, visszaterelt engem ide a fővárosba. Részben édesanyám akkori betegsége, részben a hivatásom folytatása miatt megint csak Budán kötöttünk ki. Az első diplomám tanítói diploma, így tanítóként helyezkedtem el, azután néhány évet önkormányzati óvodában dolgoztam. Végül a III. kerületben egy magánóvodában találtam meg a helyemet, ahol 21 évet töltöttem el és bár nem voltam az alapítók között, többekkel együtt a mai napig büszkén gondolok vissza

arra az időszakra, hiszen részesei és munkálói lehettünk egy különleges közösség felépítésének. A tulajdonos - aki ugyan nem volt pedagógus - minden fontos elvi kérdésben mellettünk állt és nagyon sokat segített. Végül más vette át a stafétát, ami miatt ez a legendás korszak véget ért, a szülők és gyerekek részéről azonban egészen meghatározó volt a ragaszkodás, hiszen egytől-egyig jöttek utánam a következő munkahelyemre. Kihívásokkal teli évek következtek, amelyeket a két covid bezárás különösen is emlékezetessé tett, de itt már összefűződnek a szálak, hiszen mindezt már a Lovas utcai óvodában kellett megküzdenni, ahol Julcsival és Andival találkoztam, akik már régebben ott dolgoztak. Hamar kiderült, hogy itt egy kiváló, összetartó, egymásra figyelő munkatársi csapat alakult ki, akik függetlenül attól, hogy mely generációhoz tartoznak, nagyon jól tudnak együttműködni. Mindenki hozta magával azt, amihez értett, ahogyan látta a világot, mégis szót értettünk egymással. A hagyományőrző karakter ellenére, senki nem süppedt bele a megszokásokba, hanem folyamatos volt a változatosságra, a megújuló formákra, a frissességre való törekvés. Nekem ez akkor nagyon tetszett, vonzott és egyben inspirálónak tartottam.

Úgy érzem Julcsi és Andi óvónénik ma is ezt képviselik itt a Kisdeákban is.

Igen, ezt biztosan magukkal hozták. Én pedig jöttem utánuk. Hiszen ott különböző okok miatt megszűnt ez a légkör és én is kerestem a következő lépést. A hívás éppen jókor talált meg.

Mi az amit ezalatt a rövid idő, pár hét eltelte után megtapasztaltál a Kisdeák életéből?

Egyházi intézményben nem dolgoztam még, de hamar azt éreztem, mintha már régóta itt

volnék. Olyan, mintha nem most kezdtem volna egy új munkahelyen, befogadó, kedves, egymásért mozduló munkatársi közösséget tapasztalok magam körül. Örülök annak is, hogy ez kis létszámú óvoda, mert így a gyerekekre, de egymásra is több figyelem jut. Úgy érzem a szülők is gyorsan elfogadtak és kíváncsiak voltak arra is, hogy ki vagyok, honnan csöppentem ide, mi a fontos a számomra. A gyerekek között is egyre otthonosabban érzem magam, annak ellenére, hogy nem mi plántáltuk, hanem megörököltük ezt a kis csapatot. Julcsival tökéletesen szinkronban vagyunk a célok és az oda vezető módszerek tekintetében is. Már arra is volt példa, hogy vettünk egy nagy levegőt és egyszerre ugyanazt kezdtük mondani a gyerekeknek. Egy hullámhosszon vagyunk és ez nagyon nagy biztonságot ad.

Ösztönösen is egyfelé mozdultok, ezt mi is így reméltük, amikor elhangzott feléd a hívás. Mégis mi az a sajátos szín, gondolat, vezérfonal, amit hangsúlyosan fontosnak tartasz a gyerekekkel, az óvoda működésével kapcsolatban? Mik azok az értékek, amelyekhez különösen is ragaszkodsz?

Elsőként a légkört említeném, amit a felnőttek és a gyerekek közösen, együtt alakíthatnak csak ki, amelyben mindenki biztonságban érezheti magát. Fontos szempont, hogy a gyerekek is értsék akár a non-verbális kommunikáció gesztusait is. Meg tudják különböztetni az iróniát, de azt is, hogyha valamiről komolyan beszélünk. Először a csoportnak kell, hogy kialakuljon egyfajta körvonala, identitása, amelynek során jobban megismerjük egymást, és megtanulunk megbízni a másokban. Számomra ez az alapvető és legfontosabb lépés. A másik, ahogyan a gyerekek egymással bánnak. Bizonyos értelemben ez

leképeződése, lenyomata a társadalmunknak is, amelyben élünk. Az agresszió kezelése, a másik érzékenységeinek, sebezhetőségének a tekintetbe vétele, egymás segítése és a közösségi lét tanulása nagyon fontos és hangsúlyos feladatunk. Mindez pedig vegyes csoportokban még markánsabban előkerül. A kicsik nem élhetnek vissza a nagyok szeretetével, de a nagyobbak nyilván jó, ha megtanulják, kipróbálják, hogyan képesek támogatni a kisebbeket. Ez a vegyes csoport lényege. Ha ez megvan, akkor jöhetnek a következő lépések; fejlesztés, nevelés, iskolára való előrettekintés.

Ha azt kellene megfogalmaznod, hogy mi az a szín, amit most ebbe a csapatba Te hozol, akkor mi lenne az?

A pozitív szemlélet mindenképpen. Valahogy olyan anyagból vagyok összegyúrva, hogy minden kevésbé szerethető vagy rossz dologban is képes vagyok meglátni a jót. Szeretem az újdonságot is. Annak ellenére, hogy mi, pedagógusok is sokat kárhozzatjuk a digitális világot, el kell ismernünk, hogy jelen van az életünkben és bizonyos területen elkerülhetetlen. Nyitott vagyok arra, hogy az óvodai nevelésünkben bizonyos fokig, bizonyos keretek között helyet kapjon. Megláttam, felfedeztem itt a szekrény tetején egy megbúvó, kissé mellőzött „robot-méhecskét”. Elhatároztam, hogy valami-féleképpen pártját fogom, használni fogom. A számomra is rendkívül fontos hagyomány-őrző karakter; a népmesék, népdalok, játékok, mondókák világa mellett jól meg fog férni, sőt mindezt kiegészítheti majd ez a másik irány.

Erika! Köszönöm szépen mindazt, amit megosztottál velünk. Isten áldja meg a munkádat közöttünk!

A beszélgetőtárs Smidéliusz Gábor volt.

Hasznos tagja lehetek a közösségnek!

Honka Ádám képviselőtestületünk tagja, a nyár elején a templomban felszerelt, az istentiszteletek rögzítését és közreadását lehetővé tévő kamerarendszer próbaüzemét hosszú hetekig hűségesen kézben tartó önkéntes szolgálatvégző. Néhány éve elvégezte a Gyülekezeti és Missziói Osztály gyülekezetimunkatárs-képző tanfolyamát, amelyen belül főként az ifjúsági munka kapcsán szerzett tapasztalatokat. Ennek az új, körvonalazódó munkának a nyomán azonban nemcsak fiatalok, hanem minden az istentiszteleti élettől valamilyen akadályoztatás folytán távol maradni kényszerülő gyülekezeti tagunk megszólításában szerepet vállal majd.

Kedves Ádám! Hosszú előkészítő munka után a nyáron kísérleti módon elindult istentiszteleteink kép és hanganyagának rögzítése. Már a covid-járvány idején megfogalmazódott az az igény, hogy jó volna közvetíteni, vagy legalább késleltetve elérhetővé tenni vasárnapi alkalmainkat. A megfelelő technikai eszközök beszerzése és a szükséges feltételek kialakítása után végre működésbe léphetett az a kamerarendszer amelyet a sekrestyében berendezett „vágószobából” lehet vezérelni. Ezzel párhuzamosan egy lelkes kis csapat is alakult, a nyári programok sűrűsége miatt azonban te maradtál igazán kitartó rendszerességgel a vágóasztal mögött. Mi az, ami téged ebben a munkában megérint, inspirál? Miért vonzó, ha valakinek felelősséggel, elköteleződéssel járó feladata van egy közösség életében?

Pál apostol, amikor az első korinthusi levélben Krisztus teste tagjainak együttműködéséről beszél akkor a keresztyén közösséget egy organikus egységhez hasonlítja. Részesei vagyunk tehát a nagy egésznek. A közösséghez tartozás nemcsak azt jelenti, hogy eljárunk istentiszteletekre, úrvacsorát veszünk, vagy a korosztályunkat megszólító alkalmakhoz kapcsolódunk.

Félreértés ne essék, ezek nagyon fontos dolgok, de a szolgálati területem felkutatása, megtalálása is éppen ilyen fontos. Ezen keresztül érezhetjük meg igazán, hogy mi is tudunk tenni, előremozdítani ott, ahol egyébként sokat kaptunk. Hiszem azt, hogyha a sok tag képes koordináltan mozdulni, akkor előbbre jutunk, óriási változások részesei és munkálói lehetünk mi magunk is. A Deák téri gyülekezetben minden adottság megvan ehhez. Ami engem leginkább inspirál, az az, hogy úgy érzem, hasznos tagja lehetek a közösségnek. Sokáig kerestem itt a helyemet, de mégsem volt konkrét feladatomban. Most úgy érzem, hogy

megtaláltam a számomra testhezálló kihívást, hiszen informatikus vagyok, IT biztonsági alkalmazottként dolgozom, így ez a szolgálat, ha nem is teljesen a profilom, valami olyasmi, amit nagyon szeretek csinálni.

Kérlek számolj be arról - hogyha valaki szeretne bekapcsolódni ebbe a munkába, mire számíthat. Időben mekkora lefoglaltságot jelent ez a vállalás?

Értelemszerűen vannak kötött istentiszteleti alkalmak a gyülekezet életében. Ezen kívül pedig olyan kiemelt rendezvények, amelyeket részben vagy egészben rögzíteni szeretnénk. A lelkészekkel közös tervezés alapján szeretnénk majd jó előre eldönteni, hogy milyen rendszerességgel rögzítjük, illetve adjuk közre az alkalmakat. Természetesen a kijelölt időpontokban jelen kell lenni. Úgy gondoljuk, hogy a felolvasói szolgálathoz hasonlóan szét lehetne osztani a vasárnapokat. Nagyon jó volna, ha többen lennének és egy egész kis team dolgozhatna együtt, hiszen akkor megoszlik ez az időbeli lefoglaltság. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy nem lehet együtt, mondjuk kettesével vállalni egy-egy vasárnapot, hiszen így még inkább meg lehetne osztani a tapasztalatokat, segíthetnénk egymásnak, a vágás is egyszerűbb, ha többen figyelnek rá. Úgy gondolom, így biztonságosan működhetne az egész szolgálati terület.

Hogyan állunk most, milyen esetleges leküzdendő problémák vannak még a „próbaidőszak” után? Mennyire bonyolult vagy éppen könnyen kezelhető ez a rendszer?

Valóban ez egy összetett rendszer, a templomtérben négy fullHD kamera lett elhelyezve, amelyek fordíthatók, különböző pozíciók és nagyítások között is képesek váltani. A második emeleti karzaton lévő negyedik kamera az orgona illetve a Lutheránia szolgálatainak képét és hangját

hivatott rögzíteni. Sajnos ez még nem működik zökkenőmentesen, de ez az anomália is hamarosan meg fog oldódni. A rendszer összességében jól kezelhető, a mögöttünk álló hónapokban kitapasztaltuk, megtanultuk a főbb funkciók kezelését, és tapasztaltuk a működés esetleges hiányosságait is. Úgy gondolom, hogy képműködésben a várakozásokon felül sikerült olyan lehetőséget találni, választani, ami a YouTube-on keresztül más tartalmak mellett is teljesen átélhető módon adja vissza az istentiszteletek légkörét.

Ha valaki kedvet kap ahhoz, hogy csatlakozzon az „istentisztelet-közvetítők” csapatába, akkor fordulhat-e hozzád, hogy továbbadd az eddigi tapasztalatokat, megtanítsd a főbb funkciókat?

Örölnék ennek. Magamtól leginkább fiataloknak ajánlanám ezt a szolgálatot. Természetesen az életkor nem kizáró ok, mégis talán a tinédzserek, fiatal felnőttek foglalkoznak kifejezetten szívesen a technológia nyújtotta lehetőségekkel. Nagyon szívesen megmutatom a rendszert egyeztetett időpontban, de akár élesben is meg lehet nézni, ki lehet próbálni hogyan készíthetünk felvételeket ezen a rendszeren keresztül. Nyilván kell egy kis idő, mire kialakul a technikai rutin, de kis gyakorlással, esztétikai érzékkel hamar elsajátítható, magabiztosan kezelhető rendszer áll a rendelkezésünkre.

Ádám, köszönöm, hogy ebbe a reménység szerint sokakat elérő új szolgálati ágba bekapcsolódtál, tapasztalatot szereztél, kicsit a gazdája is lettél. A híradás pedig bátorítás és megerősítés lesz azok számára, akik szívesen foglalkoznának ezzel.

A beszélgetőtárs Smidélinsz Gábor volt.

Megemlékezés Apáczai Csere Jánosról Apácán

Lázasan készülődnek testvérgyülekezetünk, az Apácai Evangélikus Gyülekezet tagjai, lelkeszei. Leveleket írnak, pályázatokat írnak, szállásokat csinosítanak, szerveznek, telefonálnak izgatottan, ugyanis szeptember 26 és 28 között Apáczai Csere János születésének 400. évfordulóját fogjuk közösen megünnepelni Apácán.

1625. június 10-én született Apáczai Csere János teológus, filozófus, erdélyi pedagógus. Első tanulmányait szülőfalujában kezdi, felső tanulmányait Kolozsvárott és Gyulafehérváron végzi, majd püspöki támogatással Hollandia több egyetemén tanul. Bár Utrechtben katedrát kínálnak neki, ő hazatér Erdélybe és Gyulafehérváron lesz osztálytanár. Pedagógiai tanai miatt összevész a professzorokkal és megharagszik rá II. Rákóczi György fejedelem is, büntetésből helyezik Kolozsvárra, a református kollégium élére.

Jelen írás kereteit meghaladja Apáczai Csere János munkásságának teljes bemutatása, de máig hatást gyakorol ránk a gyulafehérvári székfoglaló beszéde *De studio sapientiae* (A bölcsesség tanulásáról), a hollandiai évek alatt megírt, de később kiadott Magyar logikátska, a kolozsvári székfoglaló beszéde. Az iskolák felettébb szükséges voltáról. Fő műve természetesen a Magyar Encyclopaedia, azaz minden igaz és hasznos bölcsességnek szép rendbe foglalása és magyar nyelven világra bocsátása.

A szeptember végi apácai rendezvényen megpróbálunk közösen emléket állítani az anyanyelvű oktatás nagy magyar előmoz-

dítójának, a tudás és a műveltség szószólójának. A programok sorozata pénteken, szeptember 26-án kezdődik a kolozsvári Flautino együttes és a helyi csoportok fellépésével. Szombaton a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének elnöke, Burus-Siklódi Botond mond köszöntőt, aki tolmácsolja a Kárpát-medence pedagógusainak üzenetét, hogy legyen a 2025-26-os tanév Apáczai-tanév. Én is vállaltam egy előadást *Miért oktatunk?* címmel, amelyben felvillantom Apáczai máig tartó hatását a magyar, de különösen az erdélyi magyar oktatásra. Dr. Kerekes Erzsébet, a Babeş-Bolyai Egyetem adjunktusa tart érdekesítő előadást Apáczairól. Az iskolában bemutatják azt a leporelló-pályázatot, amelyet Apáczai ihletett, illetve egy különleges tanösvény megnyitására is sor kerül. Ezután közösen megtekinthetjük erdélyi alkotók Apáczáival kapcsolatos alkotásaiból készült tárlatát. Délután Dr. Tódor Imre, a Sapientia Erdélyi Tudományegyetem oktatójának előadását hallgathatjuk meg Apáczairól, amelyet egy izgalmasnak ígérkező színházi előadás követ, Buksa Éva Mária: *Útjelző fény* (Apáczai életéről szóló 5 felvonásos történelmi dráma) a Hajnalcillag színjátszó-kör előadásában.

Vasárnap istentiszteleten veszünk részt, ezzel búcsúzva testvérgyülekezetünkötől, Apácától.

Aáry-Tamás Lajos
oktatási ombudsman,
az Apáczai 400 Apácán program fővédnöke

„Ami a tietek...”

Augusztus közepén eberni testvérgyülekezetünk tizenöt fős ifjúsági csoportját köszönthettük Budapesten. A csapatot lelkészük, Holger Manke vezette, aki augusztus 17-én igehirdetéssel szolgált a 11-órás istentiszteleten. Prédikációját az alábbiakban olvashatjuk.

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól. Ámen. Hallgassa meg a keresztyén gyülekezet a mai vasárnap igehirdetési alapigéjét, melyet megírva találunk Lukács evangéliumának 16. fejezetében az első verstől a 12. versig a közzétközölkppen:

„Majd szólt Jézus a tanítványaiboz is: Volt egy gazdag ember, akinek volt egy sáfára. Ezt bevádolták nála, hogy eltékozojja a vagyonát. Ezért előhívatta őt, és így szólt hozzá: Mit hallok rólad? Adj számot a sáfárságodról, mert nem lehetsz többé sáfár. Erre a sáfár így gondolkozott magában: Mit tegyek, ha uram elveszi tőlem a sáfárságot? Kapálni nem bírok, koldulni szégyellek. Tudom már, mit tegyek, hogy amikor elmozdítanak a sáfárságból, legyen, aki befogadjon a házába. Egyenként magához hívatta urának minden adósát, és megkérdezte az elsőtől: Mennyivel tartozol az én uramnak? Az így felelt: Száz korsó olajjal. Erre azt mondta neki: Vedd az írásodat, ülj le gyorsan, és íj ötvenet! Azután a másiktól is megkérdezte: Te mennyivel tartozol? Az így válaszolt: Száz kórus búzával. Erre így szólt hozzá: Vedd az írásodat, és íj nyolcvanot! Az ura pedig megdicsérte a hamis sáfárt, hogy okosan cselekedett, mert e világ fiai a maguk nemében okosabbak, mint a világosság fiai. Én is mondom nektek: szereszétek magatoknak barátokat a hamis mammonnal, hogy amikor elfogy, befogadjanak titeket az örök bajlékokba. Aki hű a kevesen, a sokon is hű az, és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az. Ha tebát a hamis mammonon nem voltatok hűségesek, ki bírja rátok az igazít? És ha a másén nem voltatok hűek, ki adja oda nektek azt, ami a tietek?”

Kedves Gyülekezet!

Ez a történet irritál.

Szóval itt van ez a sáfár – akit egy gazdag ember alkalmaz. A gazdag ember hallja, hogy ez a sáfár nem végzi rendesen a munkáját. Ez szembesíti őt a hallottakkal, meg sem várja a reakciót és elbocsájtja. Érdekes mód határidő nélkül. Hiszen a sáfár ezt követően még elegendő ideig sáfárkodik, hogy ura adósainak elengedje tartozásainak egy részét, mert hát szüksége lesz még barátokra – arra az időre, mikor munka nélkül lesz.

Ez az egész olyan mit egy bűnügyi vigjáték. De úgy igazán furcsa akkor lesz a történet, amikor a sáfár pont erre még dicséretet is kap. Okosan cselekedett, mondja Jézus.

Tehát, ha valaki nem ismeri ezt a történetet, akkor többször is el kell olvasnia ahhoz, hogy higgyen a szemének, hogy valóban az áll ott, amit olvasott. Különben könnyen gondolhatja az ember, hogy valamit félreolvasott vagy félreértett. De hogy Jézus még meg is dicséri ezt a sáfárt, az már túlszárnyalja a megértőképességünket..

Először is az a problémám ezzel a történettel: Hogy a gazdag ember meg sem hallgatja a sáfárt. „Mit hallok rólad? Adj számot a sáfárságodról, mert nem lehetsz többé sáfár.” Szóval felmond neki – anélkül, hogy meghallgatta volna őt. Mire következtek ebből?

Nos: arra következtek ebből, hogy itt nem egy jogi szöveggel van dolgunk. Itt nem egy vádról és a védekezésről van szó. Tehát ettől a problémától el is határolódom, mert belátom: ez nem lényeges a történet megértése szempontjából.

A második problémám a következő:

A gazdag ember felmond a sáfárnak, de a sáfár átmenetileg mégis marad a posztján. De miért is? Ha annyira pocsékul teljesített, akkor azonnali hatállyal kellett volna elküldenie. A sáfár nem is juthatna el odáig, nincsen már felhatalmazva arra, hogy bármit is tegyen a „cég” nevében. De a felhatalmazás még érvényben van, vagy ő felhatalmazza saját magát. A lényeg: elég ideje van ahhoz, még kössön pár kétes üzletet az adósokkal – pusztá önérdekből, hogy így vásároljon meg magának pár barátot, akik remélhetőleg segítenek majd neki.

Ebből az egészből pedig arra következtek: Ebben a történetben nem egy klasszikus eljárásról van szó, ami a munkaerőpiacon történik, és ez a történet nem kívánja ábrázolni, hogy egy felmondási folyamat ténylegesen hogyan is zajlik. Szóval arra következtek: ez itt nem egy gazdasági szöveg.

Nos, egy jogi és egy gazdasági téma jön elő a történetben, viszont mégsem ezekről van itt szó. De hát akkor meg miről?

A megoldás nyilvánvaló: ez egy teológiai szöveg. De az meg miféle teológia, amelyben

Jézus olyasvalakit dicsér, aki kétes üzleteket köt ura költségére, hogy azzal kizárólag önmagának kedvezzen?

Erre valaki azt is mondhatná: na, erről a Jézusról, aki egy csalót tesz követendő példává, inkább lemondok. Vagy valaki más pedig azt mondhatná: köszönöm a meghívást, csalónak állok és mostantól én is így cselekszem. És mi pedig csak ülünk, és valahogy érezzük, hogy se az egyik, se a másik következmény nem az igazi. Tehát, menjünk végig lépésről lépésre ezen a képen:

A gazdag ember Isten. Isten mindenfélét rábíz a sáfárra. Képzeld el, hogy mondjuk mi vagyunk ez a sáfár. Nem azt mondom, hogy mi sáfárok vagyunk, de próbáljunk meg egyszerűen behelyezkedni abba a szituációba, hogy mi vagyunk a sáfár. Akkor az azt jelentené:

Hogy van egy munkánk, egy feladatunk, amit Isten ránk bízott, de mi azt nem végeztük el különösebben jól.

Mit kaptunk ahhoz, hogy sáfárkodhassunk?

Egy szívet, amivel a másik emberre figyelhetnénk, de mi túl sokszor inkább saját magunkra figyelünk.

Szemet, amellyel megláthatnánk a másik ember szükségét, de mi túl sokszor becsukjuk, amikor nem kellene.

Szavakat, amelyekkel vigasztalhatnánk és reményt adhatnánk, de mi inkább bántunk velük.

Lelkiismeretet, amely gondolkodásunkban, beszédünkben és tetteinkben utat mutathatna nekünk, de mi megszoktuk, hogy ha kell inkább kikapcsoljuk.

Adottságokat, amiket örömmel beadhatnánk a közösbe, de rájöttünk, hogy ezekkel akkor élünk csak, ha kifejezetten előnyünk származik belőle.

Még folytathatnám a sort, de úgy gondolom, mindannyian értjük, mire gondolok.

Istentől kaptunk feladatokat, vagy mondjuk: szolgálati területeket. Például: Ott vannak emberek körülöttünk, emberek, akik ránk vannak bízva vagy akik ránk lennének bízva, de nem mindig úgy törődünk velük, ahogyan jó lenne.

A ránk bízott adottságokat, tehetségeket valahogy használjuk, de nem feltétlenül úgy, és nem feltétlenül ott, amikor kellene.

Oké, jóbarátoknak segítünk. De mi van azokkal, akik nem a „jó barátok” címszó alatt futnak vagy azokkal, akikről nem sok mindent várhatunk cserébe? Az akkor már más? Ugyanolyan segítőkészek vagyunk velük is? Ugye van olyan, hogy az ember megszépíti önmagát. Lehet, hogy nem fordul oda a rászorulóhoz, akinek pont az ő segítségére lenne szüksége, mégis abban a gondolatban sütkérezik, hogy azta milyen segítőkész, hiszen van egy kis válogatott baráti kör, akinek ténylegesen segít. Tehát: segítőkészség: pipa!

És aztán hirtelen ráeszmélünk: a sáfárkodásra kapott időnk véges. Elkerülhetetlenül véges. El kell számolnunk. Tessék? Szóval ilyen kérdésekkel kell hirtelen foglalkozni, mint:

Mit kezdtl az életeddel? Mit hoztál ki belőle?

Mit kezdtl a rádbízott adottságokkal és tehetségekkel?

Nem voltál-e sokmindenre vak, holott van szemed?

Mivel maradtál önmagadnak, másoknak és Istennek adósa?

Egy sokk. És akkor hirtelen a sáfár mindent jóvá akar tenni. Hirtelen belátóvá válik, hirtelen barátokat akar, hirtelen mindenkivel

megakarja osztani mindazt a jót, amit kapott. A végesség tudata meghozza az eszét.

Kedves Gyülekezet!

Ahogy már említettem, nem azt mondom, hogy ebben a történetben mi vagyunk a sáfár. Csak azt mondtam, képzeljük bele magunkat a helyzetébe. Lehetséges, hogy sokkal jobban bánunk mindazzal, amit Istentől kaptunk, és hogy feladatainkat gondosan és lelkiismerettel elvégezzük.

És ha most ezt megnézzük a való életre fordítva?

Azt, hogy életünk dolgai végesek, nem tudjuk elkerülni. Nemcsak az élet, de az egyes életszakaszok is végesek. Az iskolába járás véges. Az az idő, amikor gyerekek lehetünk és még nem kell önállóan gondoskodni magunkról, véges. Az az idő, amikor dolgozunk, véges. Az az időszak, amit szereteteinkkel tölthetünk, véges. Az az idő, amikor az embernek még kicsik a gyerekei, véges. Az az idő, amikor az ember még fitt és egészséges és például utazhat, véges.

De ezeket nem azért mondom, hogy mindenkit elbátortalanítsak és elszomorítsak. Hanem azért mondom, mert ez azt mutatja, milyen értékes a pillanat... és milyen jó, ha használjuk az időt, akár önző megfontolásból is:

Bárcsak észrevettem volna már akkor is, hogy mi az, ami tényleg fontos az életben... A jó beszélgetést, amit ma megtehetek, ne halasszam holnapra. Egy szerettemet, akit ma felhívhatok, hívjam bátran fel. A vigasztaló szót, amit valakinek ma ajándékozhatok oda, mondjam ki még ma.

A megértést és a türelmet, amit ma kimutathatok, ne tartsam vissza. Az időt, amit ma önmagam, mások és Isten számára számíthatok, nem tékozoljam el. Az utakat, amik a

boldogsághoz vezetnek, járjam be még ma, és nem tévesszem össze azokkal az utakkal, amelyek csak látszólag a boldogság felé vezetnek, de amelyek valójában nem tesznek boldoggá.

És ha már a pénz előjön a történetben: ne gondold, hogy minél több pénzed van, annál boldogabb leszel. Vagy másként fogalmazva: mennyire fontos az életedben a pénz és a birtoklás? Érdekes átgondolni. Vagy elengedni mások tartozását ... megbocsátani ... mennyire esik ez könnyen?

Talán az elején a történet felolvasásakor úgy érezhették: Jézus sokkal jobban kritizálhatta vagy kioktathatta volna a sáfárt. És talán most úgy gondolják: végül is sokkal jobb így, hogy Jézus elnézően, megbocsátóan megért – mert ez a szeretetlenség megértés, ez a türelem, amit Jézus a sáfár irányába mutat, nekünk is szól, ránk is érvényes.

Lehet, hogy mi inkább tartozunk – ahogyan

az alapige fogalmazza – a „világosság fiait” mint a „világ fiait” kategóriába. Bárhogyan is legyen: hibáink és hiányosságaink nekünk is vannak. Ki állíthatná magáról, hogy mindazal, amit Isten rábízott, a lehető legjobban és példaértékűen sáfárkodott. De hát olyan Istenünk van, aki szeretettel tekint ránk és ezért a jóra bátorít minket. Újra és újra. És ha az van, hogy a múltban valamit hibáztunk – akkor legyen előttünk ez a sáfár példaként: Elbaltázta, nem is titkolja. De felismeri a helyzetet – és okosan cselekszik. Ezért dicséri őt meg az ura. Nem az a döntő, ami mögöttünk van, hanem az, ami most zajlik. Amen.

Imádkozzunk:

Istenünk! Add, hogy okosan használjuk az időt, ami adatik, a tehetségeket, amiket adtál nekünk. Láttasd meg velünk, mi az, ami tényleg fontos az életünkben. Az embertársaink javára, és a te dicsőségedre. Amen.

EGYÜTTLÉT

Révfülöpi gyülekezeti hétvége

| 2025. október 3-5.

„Bach, Isten beszélgetőtársa”

Előadó: Dr. Finta Gergely ougonistánk és Dr. Kamp Salamon Kossuth-díjas karnagy

A hétvége programja:

kamaramuzsika, előadás, áhítatok, úrvacsorai istentisztelet, játék, gyermek program, kirándulás, könyvismertetővel egybekötött borkóstoló.

Az alkalom lehetőséget biztosít a találkozásra eberni testvérgyülekezetünkől érkező testvéreinkkel is.

Jelentkezés:

szepetember 19. déli 12 óráig az összeg befizetésével a Lelkészi Hivatalban.

ORSZÁGOS EVANGÉLIZÁCIÓ

„Eljegyeztelek magamnak a bit ajándékával, hogy megismerd az Urat.”
(Hóseás 2,22)

Szövetségben

Deák téri evangélikus templom
2025. október 11., szombat, 10-16 óra

igehirdetők: Pongrácz Máté és Pongráczné Győri Boglárka
Zenei szolgálat – Mizmor zenekar és az E-hangműhely

Az alkalomra mindenkit szeretettel vár a
Magyarországi Evangélikus Egyház Missziói Bizottsága.

JELENTKEZÉS

Konfirmációi felkészítő

Deák téri Gyülekezetünkben hagyományosan tavasszal, húsvét után kerül sor fiataljaink konfirmációjára. Az alkalomra történő felkészülés azonban már az ősszel megkezdődik.

Az első találkozásra **október 12-én, vasárnap** kerül sor. Várjuk mindazok jelentkezését, akik csatlakoznának a felkészítő alkalmakhoz. A csapatot idén Kovács Áron lelkész vezeti majd.

Jelentkezni a lelkési hivatalban és lelkészeknél lehet.

TÁMOGATÁS

Hálaadási vasárnap: október 19.

Gyülekezetünkben évente két hálaadási vasárnap alkalmával nyílik lehetőség az **egyházfenntartói járulékok** borítékba helyezésére. Idén ősszel **október 19-én** várjuk ily módon mindazok adományát, akik a hozzájárulás befizetésének ezt a módját választják. Felajánlásainkat a két délelőtti istentiszteleten, a padokon elhelyezett borítékokba téve, az offertórium összegyűjtésekor a kosarakban helyezhetjük el. Kérjük adakozó testvéreinket, szíveskedjenek a borítékban levő kísérő űrlapokat is kitölteni!

Minden támogatást és adományt ezúton is köszönünk!

Gyülekezeti munkaprogram

Mottó: „Kéz a kézben”

„Te fogod jobb kezeimet” (Zsoltárok 73,23)

A programterv előzetes jellegű, egyes részletekben előfordulhat változás!

Az esetleges változásokról részletek a gyülekezet www.deakter.hu oldalán olvashatók.

Állandó gyülekezeti alkalmak

NAP	IDŐPONT	ALKALOM
Kedd	10 órától	Kézimunka kör
	11 órától	Bibliaóra
	16 órától	Imakör
	októbertől	
	19.30-tól	Lutheránia próba
Szerda	19 órától	Angol nyelvű bibliaóra
Csütörtök	7.30-tól	Prima – liturgikus áhítat
	10 órától	Nyugdíjas klub
	18 órától	Bibliakör
Péntek	18 órától	Tini ifi
	19.30-tól	Lutheránia próba
Vasárnap	9 órától	Istentisztelet úrvacsorával
	10 órától	Konfirmációi előkészítő
	októbertől	
	10.30-tól	Imakör
	11 órától	Istentisztelet, úrvacsora
	11 órától	Gyermekbibliakör (kivéve a hónap első vasárnapján)

Hétközi ünnepi istentiszteletek

NAP	IDŐPONT	ALKALOM
Október 11. szombat	9 óra	Országos evangélizáció
Október 23. csütörtök	9 óra	Nemzeti ünnep
Október 31. péntek	9, 11 és 18 óra	Istentiszteletek a Reformáció emléknapján

Bibliórai és bibliaköri tematika (helyszín: gyülekezeti kisterem)

NAP	ALKALOM
Szeptember 4.	Énekeljünk! EÉK 69: Szólj boldog hálaének
Szeptember 9 – 11.	Fil 1,1-11 Hála és kérés
Szeptember 16 – 18.	Fil 1,12-26 Pál helyzete
Szeptember 23 – 25.	Énekeljünk! EÉK 355: Áldó hatalmak oltalmába rejtve
Szeptember 30 – Okt. 2.	Énekeljünk! EÉK 331: Ki dolgát mind az Úrra hagyja
Október 7 – 9.	Fil 1,27-2,4 Krisztushoz méltó viselkedés
Október 14 – 16.	Fil 2,5-11 A Krisztus himnusz
Október 21.	Énekeljünk! EÉK 318: Jer, örvendjünk, keresztyének
Október 28 – 30.	Fil 2,12-30 Intés, munkatársak küldése
November 4 – 6.	Énekeljünk! EÉK 342: Hagyd az örök Istenre
November 11 – 13.	Fil 3,1-14 Pál vallomása
November 18 – 20.	Fil 3,15-21 Mennyei polgárjog
November 25 – 27.	Énekeljünk! EÉK 357: Jézus, boldogságom
December 2 – 4.	Fil 4,1-9 Intelmek
December 9 – 11.	Fil 4,10-23 Zárszó, köszöntések
December 16 – 18.	Énekeljünk! EÉK 158: Krisztus Urunknak áldott születésén

Magányosok bibliórája (helyszín: gyülekezeti nagyterem)

NAP	IDŐPONT	ALKALOM
Szeptember 29. hétfő	17 óra	Az M.I. és mi, avagy a mesterséges intelligencia napjainkban Előadó: Dr Koltai János fizikus az ELTE egyetemi docense, gyülekezetünk presbitere
Október 27. hétfő	17 óra	Nyolc nap Szicília szigetén Előadó: Lengyelne Gergely Noémi
November 24. hétfő	17 óra	Egyházunk jövője, a jövő egyháza Előadó: Kovács Viktor, az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatója, egyetemi lelkész
December 29. hétfő	17 óra	Gyülekezetünk jövő évi tervei Beszélgetés egy lelkészünkkel

Zenei alkalmak a Deák téri templomban

Októbertől minden csütörtökön reggel 7.30-kor a templomban „Príma” liturgikus áhítatra várjuk az érdeklődőket.

NAP	IDŐPONT	ALKALOM
Szeptember 7. vasárnap	11 óra	Kantátás istentisztelet – J.S. Bach: Lobe den Herrn, meine Seele (I.)(BWV 69)
Szeptember 16. kedd	19 óra	Ars Sacra Fesztivál: Keresztkoncertek 2 – a Viva Voce Kórus koncertje
Szeptember 28. vasárnap	11 óra	Kantátás istentisztelet – J.S. Bach: Es erhub sich ein Streit (BWV 19)
Szeptember 28. vasárnap	18 óra	Orgonazenés áhítat
Október 1. vasárnap	18 óra	Október a reformáció hónapja – César Franck: Dexter a Domini (CF 1)
Október 12. vasárnap	11 óra	Kantátás istentisztelet – J.S. Bach: Gott fähret auf mit Jauchzen (BWV 43)
Október 26. vasárnap	11 óra	Kantátás istentisztelet – J.S. Bach: Siehe zu, daß deine Gottesfurcht nicht Heuchelei sei (BWV 179)
Október 26. vasárnap	18 óra	Orgonazenés áhítat
November 16. vasárnap	11 óra	Kantátás istentisztelet – J.S. Bach: Man singet mit Freuden vom Sieg (BWV 149)
November 23. vasárnap	11 óra	Kantátás istentisztelet – J.S. Bach: Bekennen will ich seinen Namen (BWV 200)
November 30. vasárnap	18 óra	Orgonazenés áhítat
December 14. vasárnap	11 óra	Kantátás istentisztelet – J.S. Bach: Unser Mund sei voll Lachens (BWV 110)
December 21. vasárnap	18 óra	J.S. Bach: Karácsonyi oratórium (I., II., III.)(BWV 248)
December 28. vasárnap	18 óra	Orgonazenés áhítat

Nyugdíjas klub csütörtöki programjai (10 órától a klubhelyiségben)

NAP	ALKALOM
Szeptember 4.	Munkaévkkezdő együttlét
Szeptember 11.	Deuterokanonikus könyvek: Judit
Szeptember 18.	Sárfalvi Ilona vetít: Horvátország, Pálosok nyomában
Szeptember 25.	Bölcs Frigyesre emlékezünk
Október 2.	Vendégünk Jávorfi Fülöp hatodéves teológus hallgató
Október 9.	Beszámoló az Apácai Csere János ünnepegről
Október 16.	Bence Ágnes vetít: Irán 2
Október 30.	Reformáció
November 6.	Jézus, Sírak fia
November 13.	Jeruzsálem a fogság után
November 20.	Gerőfiné dr. Brebovszky Éva vetít: Edinbrough
November 27.	Énekeink
December 4.	Makkabeusok 1-2
December 11.	Emlékezés Sztárai Mihályra
December 18.	Ádventi együttlét

Csendes hétvégék

IDŐPONT	HELYSZÍN	ALKALOM
Szeptember 19-21.	Csákvár	Fiatal családok csendes-hétvégéje
Október 3-5.	Révfülp	Gyülekezeti csendes-hétvége

Presbiteri alkalmak

NAP	IDŐPONT	ALKALOM
Szeptember 15. hétfő	18 óra	Presbiteri ülés
Október 13. hétfő	18 óra	Presbiteri bibliaóra – Gyülekezeti összhangzattan
Novemberi		Tervezés alatt
December 15. hétfő	18 óra	Presbiteri bibliaóra – Önfeláldozó szeretettel

Vasárnapi gyermek-bibliakör alkalmai

NAP	ALKALOM
Szeptember 14.	Kéz - Péter a vízen jár – Mt 14, 22-33
Szeptember 21.	Láb - 38 éve beteg meggyógyítása – Jn 5,1-15
Szeptember 28.	Haj - Sámson és Delila – Bir 16,4-21
Október 12.	Vese - Te alkottad veséimet – Zsolt 139
Október 19.	Tenyér - Tenyerembe véstelek – Ézs 49,16
Október 26.	Fej - Jézus az egyház feje – Ef 5,23
November 9.	Arc - Ároni áldás – 4Móz 6,24-26
November 16.	Szem - Saul megtérése és megvakulása – Apcsel 9,1-30
November 23.	Szív, csont - Vidám szív orvosság – Péld 17,22
November 30.	Homlok, kéz, szív - Emlékeztetés az igékre – 5Móz 6,4-9
December 14.	Száj - Zakariás némasága és hálaadása – Luk 1,5-25;57-66
December 21.	Láb - Ádvent, örömhírhözó lába – Ézs 52,7

(A gyerekek a 11 órai istentiszteleten a templomból a kezdő oltári szolgálat végén indulnak a foglalkozásra.)

Senior kör – „Első kézből”

NAP	IDŐPONT	TEMATIKA
Szeptember 24. szerda	18 óra	Dr. Kurutzné dr. Kovács Márta: „Tudományos pálya és gyermekvállalás”
Október 29. szerda	18 óra	Dr. Sólyom Jenő: „200 éves a Magyar Tudományos Akadémia”
November 26. szerda	18 óra	Dr. Hubert Gabriella: „Luther művei – olvasták vagy gyűjtötték eleink?”
December 17. szerda	18 óra	Ádventi együttlét

Baba-mama kör (kéthetente pénteken)

ALKALMAK	
Szeptember 12.	Szeptember 26.
Október 10.	Október 24.
November 14.	November 28.
December 12.	

Nikodémusok köre

NAP	IDŐPONT	TEMATIKA
Szeptember 29. hétfő	19 óra	Gyermek keresztség, gyermekek úrvacsoravétele
Október 27. hétfő	19 óra	500 éves házasság, Bora Katalin és Luther Márton
November 24. hétfő	19 óra	„Úgy fogadd be a testvért, mint Krisztus tégedet!”
December 15. hétfő	19 óra	Karácsonyi együttlét

Fiatal házások köre (helyszín: múzeum előadóterem, időpont: 18 óra)

ALKALMAK	
Szeptember 12.	Október 10.
November 14.	December 12.

Gyermek- és családi alkalmak

NAP	IDŐPONT	ALKALOM
Szeptember 7. vasárnap	9 óra	Családi istentisztelet: Átkarolva – (tanévkezdő alkalom) Márk 10,13-16
Október 5. vasárnap	9 óra	Családi istentisztelet: Megajándékozva – Zsolt. 145,14-19
Október 3-5. péntektől vasárnapig		Révfülöp – családi csendes-hétvége
November 2. vasárnap	9 óra	Családi istentisztelet: Megtartva – Zsolt. 31,2-6
November 29. szombat	15 óra	Ádventi barkácsolás
December 7. vasárnap	9 óra	Családi istentisztelet: Felkarolva – Luk. 1,46-55

Impresszum

Őszi levél

A Pesti Evangélikus Egyház Deák téri Egyházközség
negyedévente megjelenő hírlevele
2025/2. szám

Szerkesztők:

Cselovszky Ferenc
Gerőfiné dr. Brebovszky Éva
Kovács Áron
Smidéliusz Gábor

Kiadványszerkesztés:

Bodai Tamás

Nyomtatás:

Extra Média Nyomda Kft.

Kapcsolat:

Pesti Evangélikus Egyház, Deák téri Egyházközség
cím: 1052 Budapest, Deák F. tér 4.
telefon: 06 1 483 21 50
e-mail: deakter@lutheran.hu
web: www.deakter.hu
számlaszám: OTP 11707024-20104508

A lelkészi hivatal nyitvatartása:

Minden hétköznap 9-től 13 óráig

Insula Lutherana Alapítvány

számlaszám: OTP 11707024-20335809
adószám: 18066995-1-41